

BIOLOGIJA

EKSTERNA PROVJERA ZNANJA UČENIKA
NA KRAJU III CIKLUSA OSNOVNE ŠKOLE

MAJ, ŠKOLSKE 2016/2017. GODINE

UPUTSTVO

VRIJEME RJEŠAVANJA TESTA JE 60 MINUTA

Ne otvarajte test dok vam test-administrator ne kaže da možete početi sa radom.

Učenikov rad mora biti napisan hemijskom olovkom.

Pažljivo pročitajte svako pitanje.

Pažljivo pročitajte uputstva koja su napisana ispred svake grupe pitanja.

U pitanjima od 1 do 5 zaokružite slovo ispred tačnog odgovora. Prilikom odgovaranja na pitanja od 6 do 11 pažljivo popunite tabele.

U pitanjima od 12 do 20 jasno i precizno napišite odgovore na za to predviđeno mjesto. Ako odgovor dajete na više načina, nedvosmisleno označite koji da ocjenjivač budu je.

Pitanje će se vrednovati sa 0 bodova ako je:

- netačano
- zaokruženo više ponuđenih odgovora
- nečitko i nejasno napisano
- rješenje napisano grafitnom olovkom

Ukoliko pogriješite, prekrižite i rješavajte ponovo. Nije dozvoljena upotreba korektora.

Želimo vam puno uspjeha!

ŠIFRA UČENIKA

PRAZNA STRANA

U pitanjima od 1 do 5 zaokružite slovo ispred tačnog odgovora.

1. Od glavenogrudog i trbušnog regiona građeno je tijelo:

- A. pauka
- B. riječnog raka
- C. skakavca
- D. stonoge

2 boda

2. Iako bakteriofag ima proteinski omotač (kapsid), ne može ga sam sintetisati jer:

- A. nema nasljedni materijal
- B. ne može da se kreće
- C. nema ribosome
- D. ne diše

2 boda

3. Dijabetes - šećerna bolest nastaje usljed nedostatka:

- A. adrenalina
- B. estrogena
- C. insulina
- D. tiroksina

2 boda

4. Šta je od navedenog sekundarna polna karakteristika:

- A. izrastanje malja oko polnih organa
- B. razvoj polnih organa
- C. stvaranje spermatozoida
- D. stvaranje jajnih ćelija

2 boda

5. Koja od navedenih tvrdnji se NE odnosi na lišajeve?

- A. nastaju simbiozom modrozelenih bakterija i gljivica
- B. nastaju simbiozom crvenih algi i gljivica
- C. pokazatelji kvaliteta vazduha
- D. razmnožavaju se soredijama

2 boda

U pitanjima od 6 do 11 pažljivo popunite tabele.

6. Na odgovarajuća mjesta u tabeli upiši X tako da povežeš osobinu sa vrstom gljive.

A.	dobijanje antibiotika	1. lisičarka
B.	pravljenje peciva	2. pupavka
C.	jestive gljive	3. penicilijum
D.	otrovne gljive	4. crna hljebna buđ
		5. pivski kvasac

OSOBINA	VRSTA GLJIVE				
	1.	2.	3.	4.	5.
A.					
B.					
C.					
D.					

2 boda

7. Upišite X ispred odgovarajuće tvrdnje (tačne ili netačne).

Tvrdnja	Tačna	Netačna
Plod leptirnjača je mahuna.		
Lala pripada porodici orhideja.		
Krupa je plod porodice bukvi.		
Kamilica pripada porodici ruža.		
Crni luk pripada porodici ljiljana.		

3 boda

8. Upišite X ispred odgovarajuće tvrdnje (tačne ili netačne).

Tvrdnja	Tačno	Netačno
Na poprečnom presjeku siva masa kičmene moždine ima oblik slova Z.		
U zadnje rogove sive mase ulaze osjećajna nervna vlakna.		
Receptori primaju draži i proizvode nadražaje.		
Iz kičmene moždine polaze 33 para moždinskih nerava.		
Refleksni luk počinje efektorom a završava se prijemnikom.		
Moždinski nervi sadrže isključivo motorna nervna vlakna.		

3 boda

9. Upišite X na odgovarajuće mjesto u tabeli tako da pravilno povežete date žlijezde sa unutrašnjim lučenjem sa hormonom koji izlučuju:

A. štitasta žlijezda	1. Testesteron
B. nadbubrežna žlijezda	2. Estrogen
C. testis	3. Tiroksin
	4. Adrenalin

ŽLIJEZDA	HORMON			
	1.	2.	3.	4.
A.				
B.				
C.				

2 boda

10. Upišite X na odgovarajuće mjesto u tabeli tako da povežete i pojam sa objašnjenjem tako da tvrdnja bude tačna.

A.	Songin	1.	Loptasta tjelašca od ameboidnih ćelija okružena zaštitnim omotačem
B.	Spikule	2.	Igličaste tvorevine sunđera koje mu daju potporu
C.	Gemula	3.	Faza u razvoju sunđera koja se po građi i načinu života razlikuje od odrasle jedinke
		4.	Rožna supstanca koju luče ćelije mezogleje

ŽLIJEZDA	HORMON			
	1.	2.	3.	4.
A.				
B.				
C.				

3 boda

11. Popunite tabelu tako da pravilno razvrstate faze u razmnožavanju mahovina, po redosljedu dešavanja počev od oplodnje.

1. Spora klija u končastu tvorevinu.
2. Spajanjem spermatozoida i jajne ćelije nastaje zigot.
3. Čaura se otvara i ispadaju spore.
4. U polnim organima biljke mahovine razvijaju se polne ćelije.
5. Oplodnja se vrši pomoću vode.
6. Na protonemi se razvijaju pupoljci iz kojih nastaju biljke mahovine.
7. Iz oplodene jajne ćelije se razvija sporogon.

--	--	--	--	--	--	--

1 bod

U pitanjima od 12 do 20 upišite odgovore na za to predviđeno mjesto.

12. Riblji mjehur ribama omogućava _____.

1 bod

13. Larve vodozemaca dišu _____, ali većina odraslih vodozemaca diše _____.

2 boda

14. Proces razgradnje organskih jedinjenja uz oslobađanje energije naziva se _____.

1 bod

15. Koje uloge ima list paprati?

1. _____

2. _____

2 boda

16. Prema izgledu lišaji se dijela na:

1. _____

2. _____

3. _____

2 boda

17. U kojoj fazi mitoze se formira ekvatorijalna ravan?

Odgovor: _____

1 bod

18. Popunite tabelu.

Enzim	Materija na koju enzim djeluje	Djelovanjem enzima dobija se
Tripsin		
		Maltoza
	Masti	

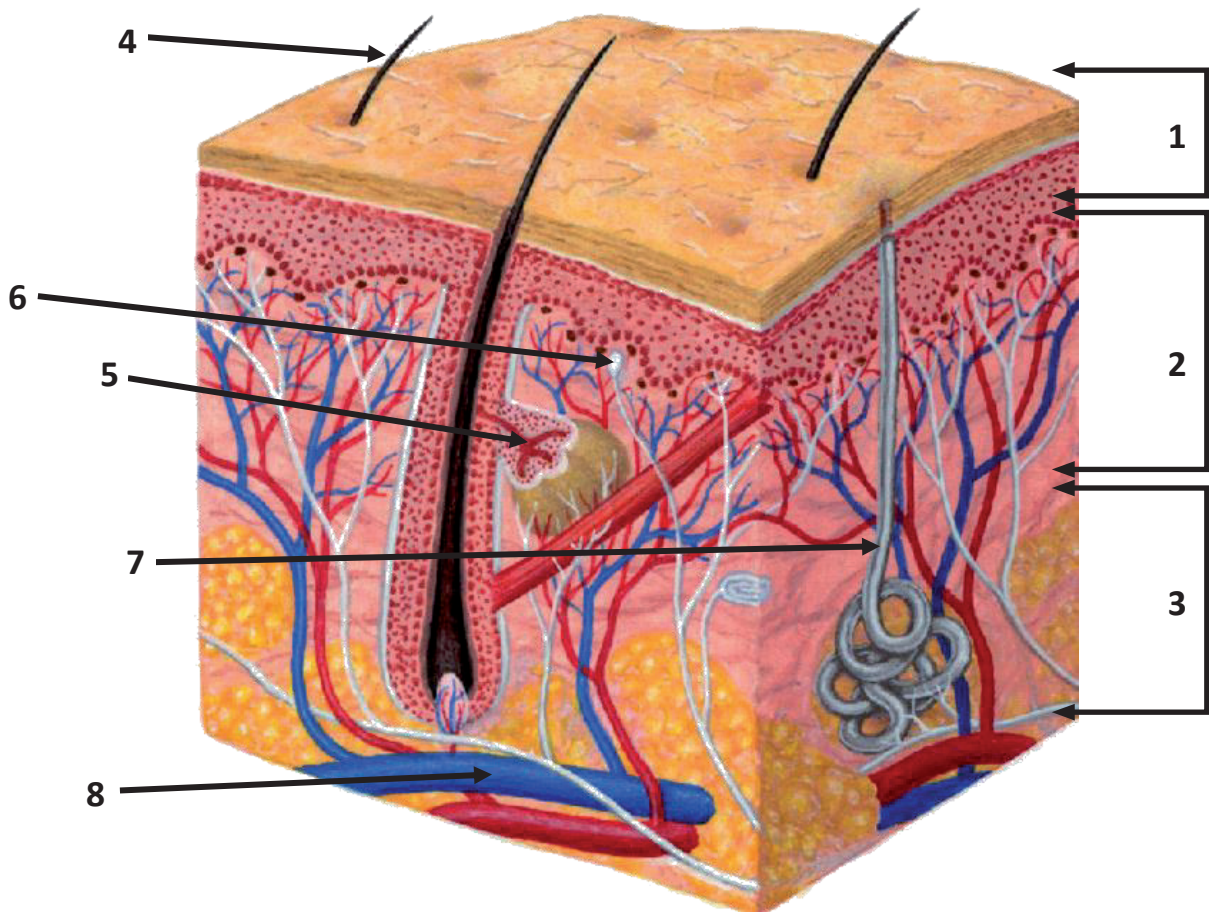
3 boda

19. Kako se nazivaju organele koje imaju ulogu u sintezi bjelančevina?

Odgovor: _____

1 bod

20. Pored navedenih organa kože upišite odgovarajući broj sa slike.

Organ kože	Tačno
Pokožica	
Krzno	
Potkožno masno tkivo	
Dlaka	
Lojna žlijezda	
Receptor	
Znojna žlijezda	
Krvni sud	

3 boda	
---------------	--

POPUNJAVA KOMISIJA ZA OCJENJIVANJE

Ukupan broj osvojenih bodova na testu: _____

Ocjena: _____

KOMISIJA:

_____

_____

GLAVNI OCJENJIVAČ: _____

Dana _____ 2017. godine